

Наистина поразителни са детайлите от общата житейска съдба на двамата поети, в които никой не е надниквал: бездетството на Яворов, смъртта на малкия син на Вапцаров, положили оловно тежък отпечатък върху личните им участии и съдбите на техните жени. Лишеността от бащинство на „скромняка“ Вапцаров (както го нарича майка му⁵) връзва фаталната дама на трагическото върху му, отлъчва го от масата, превръща го в неволен избраник на съдбата...

Но да се върнем към цитираното писмо. Поетът тълкува по един необичаен начин смисъла на „необикновена личност“ (според по-малката му сестра – много силна и неподдаваща се на разочарование от живота): „Помисли само колко голяма неправота има в думите ти. Помисли за Едгар По, за Ленау, за Достоевски, за Яворов и колцина още...“ Очевидно той усеща дълбокото си родство с Яворовия трагизъм, неслучайно същият мотив поетът (епистоларна палинодия) продължава (година по-късно) и в интимната си кореспонденция с Бойка... Защото според мен любовната история на Никола и Бойка е без съмнение под знака на драмата Яворов – Лора. В едно от писмата си, епистоларния шедевър от 19.I.1933 г., той заявява: „...никога не съм мислил, че в любовта ни ще има само слънце, че любовта ни ще бъде само звучна безгрижна песен. Такава любов дори не искам. Помисли колко безцветна би била тя. Помисли колко ординерна, колко пуста щеше да бъде. Една такава любов на монотонно „щастие“ (...)

„Искам щастието ни да бъде опустошително като пожар, за да може след това да се вземе в нови форми. Искам мигновения!

Помисли за любовта на Лаура и Петрарка, колко щастлива и нещастна е била тази любов. Помисли за Едгар По и Нели, помисли за Лора и Яворов.

(...) Не си въобразявам, че аз съм Петрарка, но ти можеш да бъдеш Лаура, защото тя е обикновена жена. Не си въобразявам, че съм Яворов, но ти можеш да бъдеш Лора. Ти можеш да бъдеш едно светло вдъхновение. Ако бъдеш Лаура, Нели или Лора, не значи, че ще свършим трагично като тях. Разбира се, Бойка не успява да бъде „обикновена жена“ като изключителната, антично величава Лора. Трагизмът на Яворови е титаничен⁷, трагизмът на Вапцарови е някак битов. Никола и Бойка не могат да бъдат самоубийци, нито дори да се разведат, те живеят в проблемна ситуация, в двусмислени привличания, недоизяснени отчуждения, понякога минават през взривни напрежения, които правят отношенията им зона на безкрайни интерпретации, вариращи от мемоарното им пренаписване като непробиваема хармония (Бойка) – до скандални журналистически „разкрития“ (филма „Професия съпруга“ на Маргарита Михнева)... Една по-мотивирана версия за сложната семейна хроника предлага Атанас Лазовски в книгата си, из-